

STATENS VEGVESEN
Postboks 1010, Nordre Ål
2605 Lillehammer

Saksbehandler:
Linn Berge Vormedal

Endelig Inspeksjonsrapport: Inspeksjon Rogfast E02 – vegtrase dagen (K51, K52, K53 og K54), utfylling ved Krossøy og Hellesøy

Kontrollnummer: 2023.295.I.SFRO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Mette Alsvik
Haldis Kristiansen
Robert Lysne Elgåen
Carsten Kofoed

Fra Statsforvalteren i Rogaland:

Linn Berge Vormedal
Kirsten R. Kristiansen

Andre deltagere:

Per Gunnar Haar - AF Hæhre/Risa ANS
Åshild Gudmestad - AF Hæhre/Risa ANS
Sverre Husebye Karstensen - AF Hæhre/Risa ANS

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved tiltakene på Krossøy og Hellesøy i Rogfast prosjektfase E02, samt arbeidet som har vært utført i Kyrkjesundet sør og nord, på Langøy og Kvitsøy den 01.06.2023. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Rogaland 3 avvik og ga 3 anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten har ikke oversendt sluttrapport for K53
- Farlig avfall blir ikke håndtert etter regelverket
- Virksomheten har overskredet rammevilkåret for mengde muddermasser

Anmerkninger:

- Risikovurderingene gjenspeiler ikke virksomhetens risikobilde
- Virksomhetens bør bedre rutinene for håndtering av avfall
- Virksomhetens rutine som beskriver håndtering av svartskifter bør forbedres

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

18.08.2023	Linn Berge Vormedal	Kirsten R. Kristiansen
dato	kontrollør	fagleder forurensing

Statsforvalteren i Rogaland

Kopi av rapporten sendes til:

- AF Hæhre/Risa ANS
- Kvitsøy kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: STATENS VEGVESEN	
Organisasjonsnr.: 971032081	Eies av:
Bransjenr. (NACE-kode): 84.130 - Offentlig administrasjon tilknyttet næringsvirksomhet og arbeidsmarked	

Kontrollert enhet

Navn: Rogfast E02 - Utfylling i sjø ved Krossøy og Hellesøy	Anleggsnr.: 1144.0022.01
Kommune: Kvitsøy	Fylke: Rogaland
Anleggsaktivitet: Utfylling	
Tillatelse gitt: 18.03.2019	Sist endret:
Navn: Mudring og utfylling i sjø i forbindelse med vegtrase i dagen - Rogfast E02 - Statens vegvesen Region vest	Anleggsnr.: 1144.0017.01
Kommune: Kvitsøy	Fylke: Rogaland
Anleggsaktivitet: Utfylling	
Tillatelse gitt: 24.10.2018	Sist endret: 17.03.2020

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen inngår i Statsforvalterens nasjonale aksjon i 2023 for mudre, dumpe og utfyllings arbeid i sjø (MDU) i regi av Miljødirektoratet.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Sedimenter og partikkelspredning
- Avfall

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Statens Vegvesen plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Statens Vegvesen innen 28. august 2023 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet. Rapporten er adressert til Statens vegvesen som ansvarlig enhet med underleverandører på kopi. Statens Vegvesen må koordinere tilbakemeldingene fra de aktuelle partene.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfropost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Rogaland v/Linn Berge Vormedal.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til brev av 22. juni 2023 der vi varsler gebyr for vår inspeksjon ved utfyllingsområdet på Kvitsøy.

Vi har innen fristen ikke mottatt noen merknader til varslet gebyr og vi vedtar med dette et gebyr på kr. 30 000 (gebyrsats 2) for vår inspeksjon av Statens Vegvesen den 01. juni 2023. Gebyrsats 2 tilsvarer en ressursbruk på ca. fire dagsverk, som da omfatter planlegging, tilsynsbesøk, rapportskrivning og oppfølging av rapporten.

Vedtaket er fattet med hjemmel i forurensningsforskriften §§ 39-1 og 39-7.

Beløpet blir innkrevd av Miljødirektoratet.

Klageadgang

Vedtaket om fastsettelse av saksbehandlingsgebyr og gebyrsats kan påklages til Miljødirektoratet innen tre (3) uker fra melding om vedtaket er mottatt. Eventuell, begrunnet klage rettes til Miljødirektoratet og sendes Statsforvalteren i Rogaland

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Rogaland (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har ikke oversendt sluttrapport for K53

Avvik fra:

Tillatelse etter forurensningsloven til mudring og utfylling i sjø i forbindelse med vegtrasé i dagen datert 24.10.18 sist endret 17.03.2020 (ref. nummer 2017/10137)

Kommentar:

Statens vegvesen Region vest skal utarbeide en rapport for hver av tiltakene (K51, K52, K53 og K54) hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt. Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapportene sendes Statsforvalteren innen 8 uker etter avsluttet arbeid for hvert enkelt tiltak.

Det ble opplyst at tiltakene på K53 var ferdigstilt, men at sluttrapporten ikke var ferdigstilt.

Avvik 2

Farlig avfall blir ikke håndtert etter regelverket

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-5

Kommentar:

Ulike typer farlig avfall skal ikke sammenblandes dersom dette kan medføre fare for forurensning, eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. Farlig avfall skal merkes og ikke blandes sammen med ordinært avfall.

På tilsynsdagen ble det opplyst at farlig avfall ble samlet i en stor blå samlecontainer. Denne var tom, og det ble fortalt at fraksjonene nylig var levert og deklartert til et lovlig avfallsanlegg.

Utenfor containeren stod et en umerket IBC beholder med oljelignende innhold, samt noen halvfulle kanner. En mindre container som var merket med «farlig avfall» hadde en sammenblanding av ulike fraksjoner farlig avfall. Det var uklart hvor lenge dette avfallet hadde vært liggende og ikke alle fraksjonene var direkte merket (se bilde). Merkingen «farlig avfall» er ikke tilfredsstillende for å tydelige beskrive innholdet.

I restavfallscontaineren for ordinært avfall ble det observert en sprayboks. Alle spraybokser (både tomme og fulle) inneholder drivgasser og er definert som farlig avfall som skal utsorteres og deklarerer.

Bilde 1: Sammenblanding av farlig avfall og avfall i en mindre blå container

Avvik 3

Virksomheten har overskredet rammevilkåret for mengde muddermasser

Avvik fra:

Tillatelse etter forurensningsloven til mudring og utfylling i sjø i forbindelse med vegtrasé i dagen datert 24.10.18 sist endret 17.03.2020 (ref. nummer 2017/10137)

Kommentar:

Enhver forsettlig forflytning av masser fra bunnen, herunder slamsuging, forskyving eller fjerning av bunnsedimenter. Dette innebærer også fjerning av masser etter sprengning og midlertidige utfyllinger.

Statsforvalteren har fått ettersendt et dokument som viser et Excel-utklipp av anbrakt og faste masser i forbindelse med mudring (se figur 2).

Mudring	Anbrakt	Faste	
Mudring ved K54 (og K53)		2 200 fm3	
Fjerning av anleggsveg ved K53	490 am3	350 fm3	Faktor 1,4
Sprengning under sjø		737 fm3	

Figur 1: Utklipp fra Excel oversendt i epost fra Statens Vegvesen 6.juni 2023

Statens Vegvesen har i brav av 05.07.23 sendt inn informasjon om at sjødybden ved anleggsveien ved K53 var rundt 0,5 meter, som medfører at mudret masse var ca. 81,5 m³ og ikke 350 m³. For sprengningsarbeidene opplyser entreprenør om behov for mudring/oppgraving av 757 fm³. Ut ifra disse opplysningene er det estimert at det totalt skal

mudres 3 040 faste m³. Mudringsrammen i tillatelsen er satt til ca. 2 070 m³. Mudringsrammen er satt som en cirka verdi, da det kan aksepteres avvik på rundt 10 %, men foreløpige tall viser et avvik på ca. 47 %. Det opplyses videre i brev av 05.07.23 at det kan se ut som mengdene som skulle fjernes av midlertidig anleggsvei ikke er spesifisert i søknad og at det i tillegg har vist seg å nødvendig å fjerne mer fjell ved K53 for å sikre en forsvarlig seilingsled.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Risikovurderingene gjenspeiler ikke virksomhetens risikobilde

Kommentarer:

I samsvar med tillatelsen og internkontrollforskriften skal det gjennomføres miljørisikoanalyse av prosjektet. Miljørisikoanalysen skal kartlegge farer og problemer med hensyn til ytre miljøforhold, og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Risikovurderingen skal holdes oppdatert, slik at den gjenspeiler risikoen virksomheten til enhver tid representerer, og må tas opp til ny vurdering dersom det oppstår endringer som kan påvirke risikoforholdene.

For prosjektet har Risa laget en risikovurdering (sist revidert 28. november 2022) som inkluderer viktige hendelser knyttet til ytre miljø. Miljørisikovurderingen fremstår prosjektspesifikk. Miljørisikovurderingen viser risiko før og etter tiltak. Konsekvens- og sannsynlighetsparameterne var delt inn i fem kategorier. Definisjonen av sannsynlighetskategori 1 er: «Vil mest sannsynlig ikke skje/ aldri hørt om» og kategori 2 er: «Vil mest sannsynlig ikke skje/ har hørt om». Statsforvalteren observerer at nesten alle sannsynlighetsparameterne er vurdert i kategori 1 og 2, selv om enkelte forhold faktisk kan inntreffe selv etter risikoreduserende tiltak. Ved å bruke avvikshendelser inn mot risikovurderingen vil man kunne kvantifisere de ulike hendelsesforløpene. Eksempelvis er «slangebrudd» definert i kategori 2 risikovurderingen, men ut ifra opplysninger fra virksomheten er slangebrudd noe som skjer jevnlig på arbeidsplasser med kjøretøy og maskiner.

Anmerkning 2

Virksomhetens bør bedre rutinene for håndtering av avfall

Kommentarer:

Som en del av FN sitt bærekraftsmål 14 «Livet i havet» har Statsforvalteren et stort fokus på marin forsøpling og spredning av mikroplast. Det er viktig at alle tar ansvar og ofte er det enkle grep som skal til for å hindre forsøpling. Mellom diverse utstyr på området ved avfallscontainerne ble det observert en del avfall på avveie og lokket på restavfallscontaineren

sto åpen på tilsynsdagen. Åpent lokk på restavfallscontainere kan medføre av lettere avfall kommer på avveie. Avfall på var ikke risikovurdert.

Det ble opplyst at det jevnlig ble gjennomført rydderunder på området blant annet i forbindelse med vernerunder. Det er viktig at slike ordninger blir satt i et godt system slik at det blir en regelmessig kontroll/overvåking på de nærliggende områdene, for å stanse at avfall havner på avveie og for å redusere marin forøpling.

Virksomhetens papp container er ikke utstyrt med lokk for å unngå at nedbør bløtlegger pappavfallet. Gjenvinning av bølgepapp forutsetter at bølgepappen er tørr og ren. Våt eller tilgriset bølgepapp kan ikke gjenvinnes på grunn av dårlig kvalitet på fibrene og må derfor videre håndteres som restavfall. Det derfor svært viktig at papp blir oppbevart riktig for at pappen ikke skal bli degradert til restavfall.

Anmerkning 3

Virksomhetens rutine som beskriver håndtering av svartskifter bør forbedres

Kommentarer:

Svartskifter kan ikke benyttes til utfylling over havoverflaten. Virksomheten har en Instruks for registrering av svartskifer (210007-03-YM001) der det opplyses at svartskifer skal registreres og loggføres med dato, bilde og logg for håndtering. Det kommer ikke direkte frem i rutinen at dette ikke kan brukes til utfylling over havoverflaten. Logg- for håndtering ble ikke presentert eller ettersendt.

8. Andre forhold

Støyende arbeid i sjø

I tillatelsen av 24.10.2018 under vilkår 11 fremkommer det et det ikke tillat med støyende arbeid i sjø mellom klokken 19:00-07:00. Statsforvalteren har fått ettersendt et utklipp fra timeregistrering for arbeid ved K54 mellom 19.04.23 og 24.05.23. Tabellen viser et skjematisk oppsett der mudring i sjø ved K54 er kommentert med: «Myke løsmasser, uten støy, samtidig arb. i dagsone». Timelister for maskiner brukt både i dagsonen og til mudring kan ikke brukes til å si noe om det har pågått støyendemudringsarbeid, men entreprenør mener det ikke har pågått støyende mudringsarbeid ved K54. Statsforvalteren forventer at støyende arbeid mellom klokken 19:00-07:00, samt nabohenvendelser på støy blir avviksregistrert.

Oljeutskilleranlegg

Det ble opplyst at det er to oljeutskillere tilknyttet anleggsområdet. Virksomheter som har en oljeutskiller skal kunne dokumentere at det finnes tilstrekkelige rutiner for tømning, drift og vedlikehold av utskilleren. Internkontrollen må som et minimum inneholde informasjon om oljeutskillerens kapasitet, driftsrutiner, dokumentasjon for levert olje/slam og rutiner for prøvetaking av utgående vann. Statsforvalteren har fått oversendt prosedyren: «Vedlikeholds beskrivelse CT oljeutskiller» som inneholder noe informasjon om oljeutskilleranlegget.

Faktaark fra Miljødirektoratet om oljeutskillere (M-30|2013):

<https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/M30/M30.pdf>

Veiledning for oljeutskilleranlegg fra NORVAR (156|2007):

<https://www.tjenestekatalog.no/vis/19273850/Veiledning%20for%20oljeutskilleranlegg%20NORVAR-rapport.pdf>

Farlig avfall

Farlig avfall skal leveres minst 1 gang pr. år. Dersom den totale mengden overstiger 1 kg. Det ble ettersendt fem deklarasjoner med Risa AS avd Hå som produsent og en deklarasjon med Hære Entreprenør AS Avd Vikersund som produsent (se figur 1).

Dato sendt	Deklarasjonsnummer	Annen referanse	Produsent	Avfalls- Avfallstoff beskrivelse	EAL-kod EAL, beskrivelse	Mengde	Måleent		
23.11.2021	301544154	210007 - Kvitøy Tunnelen	RISA AS AVD HÅ	7154	Kreosotimpregnet trevirke	170204	Tre, glass og plast som inneholder eller er forurenset av farlige stoffer	3000	KG
26.04.2022	301648890	Rogfast Kvitøy	RISA AS AVD HÅ	7022	Oljeforurenset masse	130503	Slam fra oljeutskillere	11310	KG
11.05.2023	301933873	210007 - kvitøy Tunellen	RISA AS AVD HÅ	7022	Oljeforurenset masse	150202	Absorbenter, filteringsmaterialer, tørkekluter og vernetøy som er forurenset av farlige stoffer	660	KG
11.05.2023	301933888	210007 - kvitøy Tunellen	RISA AS AVD HÅ	7051	Maling, lim og lakk	170903	Annet avfall fra bygge- og rivingsarbeid (herunder blandet avfall) som inneholder farlige stoffer	60	KG
11.05.2023	301933895	210007 - kvitøy Tunellen	RISA AS AVD HÅ	7092	Blyakkumulatorer	170903	Annet avfall fra bygge- og rivingsarbeid (herunder blandet avfall) som inneholder farlige stoffer	440	KG
01.06.2023	301950020		HÆRE ENTREPRENØR	7030	Oljeemulsjoner, sloppvann	160708	Oljeholdig avfall	7431	KG

Figur 2: Utklipp fra avfallsdeklarering.no som gjenspeiler de innsendte deklarasjonene

Ut ifra avfallsdeklarering.no kan ikke virksomheten dokumentere at den årlige innleveringsplikten ble overholdt i 2022 for de ulike fraksjonene. Virksomheten har videre opplyst at er det i starten av prosjektet ble levert farlig avfall til miljøstasjonen på hovedkontoret til Risa på Nærbø som håndteres av Rental One (søsterselskap til Risa). Spillolje ved service og oljeskift har avtalepart (Volvo service, Rental One) tatt med seg.

Dersom byggeskum benyttes skal dette sorteres og behandles som egen fraksjon. Byggeskum kan inneholde det farlige stoffet isocyanater, som har eget avfallstoffsnummer (7121).

Miljømål

Tiltaket i sjø har ulike miljømål fra de ulike involverte partene. Miljømål bør være konkrete og målbare. Hvis målene som virksomheten har satt seg ikke er nådd, bør virksomheten evaluere hvorfor målene ikke ble oppnådd. Dersom målene nås, bør det vurderes å stramme inn målene for å få å ha noe å strekke seg etter og for å få en forbedring over tid.

Tankforskriften

Tanker større enn 10 m³ for petroleumsprodukter eller 2 m³ for kjemikalier/avfall havner inn under forurensningsforskriften kapittel 18 (Tankforskriften). Dette er uavhengig om tanken er dobbeltvegget eller ikke.

Tankforskriften var ikke et tema under denne kontrollen og vi viser til veiledningsmateriell som er utarbeidet av Miljødirektoratet:

[Veiledning til tankforskriften - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](#)

Tillatelse til mellomlagring av sjøbunnsedimenter

Statens vegvesen har en tillatelse til å mellomlagre sjøbunnsedimenter fra Kyrkjesundet på anleggsområdet på Krågøy datert 29.04.2022. Det ble opplyst under tilsynet at denne ikke var tatt i bruk.

Nytt utsorteringskrav: Plast-, hage- og matavfall

Den 1. januar 2023 tredde avfallsforskriftens kapittel 10a *Utsortering og materialgjenvinning av enkelte avfallstyper* i kraft. Kapitlet stiller krav til utsortering av husholdningslignende plast-, hage- og matavfall. Kravene gjelder for kommuner og virksomheter. Den som produserer næringsavfall, skal sørge for at avfallet blir brakt til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgår gjenvinning, slik at det enten opphører å være avfall eller på annen måte kommer til nytte ved å erstatte materialer som ellers ville blitt brukt.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren av 29.04.2023

Dokumenter som ble benyttet for av å kontrollere faktiske forhold:

- Miljørisikovurdering E 15 – rev 28.22.22
- Excel-utklipp over mudring og sprening under vann – oversendt 06.06.2023
- Instruks for registrering av svartkifer (210007-03-YM001) – 17.11.2021
- Vedlikeholds veiledninger for rensebasseng og oljeutskiller – 26.10.2013
- Sjekkliste for oppfølging av renseanlegg - 05.06.2023
- Timeregistrering med kommentarer – 19.04.22 – 24.05.22
- Prosedyre for håndtering av forurensa og mulig forurensa masser på sjøbotnen i Kyrkjesundet ved K54 E39 Rogfast – 09.03.22
- Sjekkliste for inspeksjon av siltgardin i Kyrkjesundet – 01.12.2021